Reservimarkkinat / Mäkelä Juho 13.2.2025

Tasehallintahankkeen referenssiryhmän kokous 13.2.2025

Aika	Torstai 13.2.2025 klo 13-14:30	
Paikka	Teams-palaveri	
Läsnä	Teija Pelkonen	UPM
	Heini Ruohosenmaa	Fortum Oyj
	Pekka Pyyny	SOK
	Janne Kauppi	Energiateollisuus Ry
	Jari Aurojärvi	Power Deriva
	Eveliina Ishii	Energiavirasto
	Jonni Laine	eSett Oy
	Matti Hällfors	Sallila Energia Oy
	Vesa Kankaanpää	Vattenfall Oy
	Harri Sirpoma	Helen Oy
	Jari Nykänen	Paikallisvoima ry
	Karri Mäkelä (pj)	Fingrid Oyj
	Juho Mäkelä (siht)	Fingrid Oyj
	Marina Nordström	Fingrid Oyj
	Meri Viikari	Fingrid Oyj
	Marja Eronen	Fingrid Oyj
	Tuomas Mattila	Fingrid Oyj

Reservimarkkinat / Mäkelä Juho 13.2.2025

1 Kokouksen avaus

Osallistujat toivotettiin tervetulleiksi. Tälläkin kertaa kokous pidettiin webinaarina, sillä aiheita ei ollut tarpeeksi fyysistä kokousta varten. Kokouksen agenda esiteltiin, ja siirryttiin hankkeen kokonaiskuvaan.

2 Hankkeen kokonaiskuva

Tulevat markkinamuutokset esiteltiin, joka löytyvät esitysmateriaalista. Nostona Suomen PICASSO-liitynnän vahvistunut päivämäärä, joka on 26.3.2025. Muuten päivämäärät eivät ole merkittävästi muuttuneet sitten edellisen kokouksen.

3 mFRR EAM:n tilannekuva

Ensiksi käytiin läpi käyttöönottoon liittyviä päivämääriä. Ajankohtaisimpana nostona oli 11.2. tehty pohjoismaisen ohjausryhmän päätös käyttöönottovaiheeseen siirtymisestä. Riski projektin myöhästymiselle on tällä hetkellä alhainen, vaikka hintapiikkeihin liittyvät ongelmat aiheuttavatkin päänvaivaa. Myös 5.2. ja 12.2. pidetyt markkinakokeilut ovat sujuneet hyvin. Markkinakokeilun avulla voitiin varmistaa, että Fingridin ja reservitoimittajien välinen tietoliikenne toimii, sekä myös harjoitella markkinan käyttöönottoa. Myös reservitoimittajien näkökulmasta markkinakokeilut olivat hyödyllisiä.

Kysyttiin, mitä tehdään tilanteessa, jossa resurssit ei riitä taseen säätämiseen nollaan. Tätä on nähty esimerkiksi Ruotsissa. Ruotsalaisilla on vaihtoehtoina esim. kaasuturbiinien käyttö ja rajasiirrot Norjasta. Fingrid pystyy myös käyttämään kaasuturbiineja ja rajasiirtoja, riippuen senhetkisestä siirtotilanteesta. Huolena on myös mahdolliset hinnoitteluongelmat uuden tasehallintamallin seurauksena, joita on nähty varjo-operoinnissa.

Seuraava kysymys liittyykin varjo-operointiin, ja siihen, missä tilanteissa hintapiikkejä syntyy. Usein hintapiikit muodostuvat puhtaasti IT-syistä, jos jonkin tarjousalueen säätötarve on laskettu väärin; tai jos tarjousalueelta on aktivoitu kaikki tarjoukset. On myös hyvä muistaa, että varjo-operoinnissa käytettävät tarjoukset eivät ole täysin vastaavia todellisen markkinan tarjouksiin, sillä ne ovat kopioitu tuntimarkkinalta, jolloin kaikki tarjousominaisuudet eivät siirry varjo-operointiin.

Varsinaisen käyttöönottopäivän lisäksi on kaksi varapäivää, joiden mahdollisesta käyttämisestä ilmoitetaan 3.3.2025. Varapäiviä käytetään vain, jos sähköjärjestelmän tilan sitä vaatii: esim. riskin aiheuttava säätila.

Kysyttiin, miten toimitaan käyttöönottohetkellä, kun siirrytään tuntiaktivoinneista varttiaktivointeihin, tuntimarkkinan viimeisellä vartilla. Tähän ei ollut vielä vastausta, mutta asia selvitetään valvomosta ja asiaan palataan myöhemmin.

4 15 min markkinoiden tilannepäivitys

Päivänsisäisen kaupankäynnin eurooppalaiset testit ovat käynnissä, ja käyttöönottoa kohti mennään hyvillä mielin. Vuorokausimarkkinat ovat siirtymässä varttiin 11.6. Myös vuorokausimarkkinoiden osalta testit ovat käynnissä.

Vartin vuorokausimarkkinan käyttöönottoa seuraa viikon pituinen rollback-jakso, jolloin on mahdollista palata takaisin tuntimarkkinalle, mikäli varttimarkkinan käyttöönotto epäonnistuu kriittisesti. Kysyttiin, miten rollback vaikuttaa toimijoihin. Sähköpörsseiltä tulee ohjeistukset toimijoille. Toimijoita kuitenkin kehotetaan aloittamaan varttikaupankäynti 11.6.

5 Suomen PICASSO-liityntä

PICASSO-liityntää estäneet tietoliikenneongelmat ovat nyt ratkaistu, ja liityntä tapahtuu 26.3.2025. Tästä on myös julkaistu tiedote Fingridin sivuilla. Liityntä ei aiheuta muutoksia nykyisen aFRR-energiamarkkinan toimintaan. aFRR-energian kaupankäynti Suomen ja Viron välillä on mahdollista, kun myös Elering liittyy PICASSO:on. Kysymyksiä tai kommentteja ei esitetty tähän liittyen.

6 Muut asiat

Seuraava referenssiryhmän kokous pidetään 8.5., jälleen etäkokouksena.

Kysyttiin tasesähkön hintakatosta. FRR-reservien hinnoittelumenetelmä päivitettiin viime vuonna, jonka mukaan hintakattona on 15000 euroa pysyvästi. Toisaalta hintakaton nostamiseen on olemassa mekanismi, mikäli kattoa lähestytään ja on painetta nostaa hintakattoa.

Kokous päätettiin etuajassa ja osallistujille toivotettiin hyvää talven jatkoa.

(Tekoäly on avustanut muistion kirjoittamisessa.)

Liitteet Esitysmateriaalit